

Tentamensskrivning i Matematik IV, 5B1210.

Tisdagen den 14 november 2006, kl 1400-1900.

Hjälpmedel: BETA, Mathematics Handbook.

Redovisa lösningarna på ett sådant sätt att beräkningar och resonemang är lätta att följa.

Svaren skall ges på reell form.

Del 1 är avsedd för betyg 3 och omfattar 6 uppgifter.

För godkänt krävs att 5 moduler är godkända..

Del 2 är avsedd för högre betyg, 4 och 5, och omfattar 20 poäng.

Poängfördelning på del 2: 11 ger 4 poäng , 12-13 ger 5 poäng vardera och 14-15 ger 3 poäng vardera.

För betyg 4 krävs förutom godkänt på del 1 även minst 8 poäng på del 2.

För betyg 5 krävs förutom godkänt på del 1 även minst 14 poäng på del 2.

OBS! GODKÄNDA MODULER TILLGODORÄKNAS ENDAST FRÅN HÖSTEN 2006. OBS!

Del 1

Modul 1.

Då en produkt tas ut ur en ugn har den temperaturen 700°C (Celsius). Den svalnar därefter med en avsvälningstakt som är proportionell mot skillnaden i temperatur mellan produkten själv och det omgivande rummet. En konsult har hyrts in för att utreda denna avsvälningssprocess.

Konsulten föreslår två olika matematiska modeller.

Låt $T(t)$ vara produktens temperatur vid tiden t .

Modell 1: $\frac{dT}{dt} = -\frac{T-40}{3}$. Modell 2: $\frac{dT}{dt} = \frac{T-30}{3}$.

Bestäm först lösningen till respektive modell och avgör därefter vilken modell som kan vara lämplig.

Modul 2.

Bestäm den lösning till ekvationen

$$y' + 4y + \int_0^t 13y(\tau) d\tau = 0$$

som uppfyller villkoret $y(0) = 3$.

Modul 3.

Bestäm konstanterna, b_n , $n = 1, 2, 3, \dots$

så att $b_n \sin nx = \begin{cases} x, & \text{då } 0 < x < \pi/2 \\ \pi - x, & \text{då } \pi/2 < x < \pi \end{cases}$

Modul 4.

Betrakta ett linjärt system $\mathbf{X}' = \mathbf{A}\mathbf{X}$ av två differentialekvationer. Matrisen \mathbf{A} har reella element.

Vidare är det känt att ett egenvärde är $-1 + 2i$ och en tillhörande egenvektor är $\begin{pmatrix} 1 \\ i \end{pmatrix}$.

Bestäm den allmänna lösningen till systemet.

Avgör vad som händer efter lång tid med en partikel som placeras i punkten (4,1).

Modul 5. Beräkna dubbelintegralen $\int_{D_{xy}} \frac{ye^{x^2+y^2}}{\sqrt{x^2+y^2}} dx dy$

där $D_{xy} = \{(x,y): 1 \leq x^2 + y^2 \leq 4, -y \leq x \leq y\}$.

Modul 6.

Beräkna linjeintegralen

$$(e^{x+y} + y^3 \sin x) dx + (e^{x+y} - 3y^2 \cos x) dy$$

där γ är vägen $ABCD$ sammansatt av de räta linjestyckena AB , BC och CD där $A = (0,0)$, $B = (4,2)$, $C = (0,6)$ och $D = (-2,0)$ med orienteringen given av punkternas uppräkningsordning.

Del 2

11.

I en enkel populationsmodell för antalet individer, $P(t)$, är den relativa tillväxthastigheten konstant, a .

I en annan modell är den relativa tillväxthastigheten summan av två termer.

Den ena termen är en positiv konstant, a , och den andra termen är proportionell mot populationen med en negativ proportionalitetskonstant, b .

En tredje modell erhålles genom att korrigerar den andra modellen på följande sätt:

avlägsna ett konstant antal per tidsenhet, c . Ställ upp dessa modeller.

Studera därefter vad som händer efter lång tid, då konstanterna sätts till $a = 5$, $b = -1$ och $c = 4$.

12.

a. Bestäm de lösningar till differentialekvationen $y' + \lambda y = 0$, λ är större än noll, som uppfyller randvillkoren $y(0) = 0$ och $y(L) = 0$.

b. Visa att de i a) erhållna funktionerna är ortogonala på intervallet $[0, L]$.

c. Bestäm de lösningar till den partiella differentialekvationen $u_t = u_x$ som uppfyller randvillkoren $u(0, t) = 0$ och $u_x(L, t) = 0$.

13. Vad menas med fundamentallösningar till systemet av linjära differentialekvationer $\dot{\mathbf{X}} = \mathbf{A}\mathbf{X}$.

Systemet har följande lösningar: $\mathbf{X}_1 = \begin{pmatrix} 2e^t \\ e^t \end{pmatrix}$, $\mathbf{X}_2 = \begin{pmatrix} e^{3t} \\ e^{3t} \end{pmatrix}$, $\mathbf{X}_3 = \begin{pmatrix} 14e^t \\ 7e^t \end{pmatrix}$ och $\mathbf{X}_4 = \begin{pmatrix} 4e^t + 3e^{3t} \\ 2e^t + 3e^{3t} \end{pmatrix}$.

Bestäm en fundamentalmatris till systemet. Bestäm därefter den konstanta matrisen \mathbf{A} .

Låt matrisen \mathbf{B} vara 2×2 och ha multipelt egenvärde λ med endast en tillhörande egenvektor \mathbf{K} .

Ange först en lösning, \mathbf{X}_1 , till systemet $\dot{\mathbf{X}} = \mathbf{B}\mathbf{X}$. Matrisen \mathbf{B} är konstant.

Redovisa därefter hur en av \mathbf{X}_1 linjärt oberoende lösning till systemet kan bestämmas.

14. Ur en kropp definierad av olikheterna $x^2 + y^2 \leq z^2$, $x^2 + y^2 + z^2 \leq 1$ och $z \geq 0$ stansas ut med cylindern $4x^2 + 4y^2 \leq 1$. Beräkna den återstående volymen.

15. Bestäm den generaliserade integralen $\int_{t=0}^t \int_{u=0}^t (t-u)^2 e^{-3t} \cos 2u \, du \, dt$.